

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Tillæg til Loven af 6te Juli 1867 om Hærens Ordning og Tillægslov af 25de Juli 1880 m. m.

(Lovforslaget findes i Tillæg A.)

Sagen fattes under Forhandling.

Krigsministeren (Bahnsen): Jeg har ønsket straks fra Begyndelsen af den 1ste Behandling af dette privat indbragte Hærløvsforslag at tage Ordet. Jeg vil gerne straks udtale min Sympati for dette resolute Skridt, der af en Del Medlemmer af Tinget er gjort for at bringe en meget vigtig Sag til Afslutning og for muligvis at bane Vejen for en regelmæssig Finanslov og et dermed i Forbindelse staaende politisk Forlig. Men jeg vil tillige straks sige, at naar jeg udtaler min Sympati for dette, er det egentlig nærmest som Politiker; thi naar jeg nærmere kommer til at undersøge Detaillerne af Forslaget, kan jeg ikke nægte, at jeg — og jeg skal nærmere motivere det — har forskellige Betæneligheder derved. De ville vist kunne forstaa, at naar jeg nu skal til nærmere at omtale dette Forslag, kan jeg ikke undgaa ogsaa at komme ind paa at omtale det Hærløvsforslag, der er fremsat af mig som Krigsminister i to paa hinanden følgende Samlinger, den foregaaende og indeværende; thi dels danner dette Lovforslag paa en vis Maade Baggrunden for det foreliggende, og dels har jeg ikke tidligere haft Lejlighed til at udtale mig om hint Hærløvsforslag her i Tinget; det hviler jo endnu nede i det andet Ting. Hvorvidt det har været underkastet nogen væsentlig Behandling i Udvalget der eller ikke, har jeg ingen Mening om; det synes i alt Fald ikke at være kommet ret langt paa Vejen herop. Det vil derfor ikke undre, at jeg ogsaa kommer til at omtale det af mig selv fremsatte Lovforslag, jeg skal bestræbe mig for at gøre det saa kort som muligt.

Det Lovforslag, der nu foreligger her i Aften, har Karakteren af et Tillæg til den bestaaende Hærorrdning. Det finder jeg ganske naturligt. Det er en Selvsølge, at naar man paa et saadant Stadium af Samlingen som det nuværende, hvor man kun har 10 Dage tilbage, virkelig vil have Sagen behandlet og ført igennem, er det nødvendigt stærkt at begrænse sig. Det vilde være urimeligt da at fremsætte et nyt fuldstændigt Hærløvsforslag, og for saa vidt

forekommer det mig forstandigt, at dette Forslag har Karakteren af et Tillæg, hvorved man indskrænker sig til enkelte Punkter. Fra Krigsministeriets Side er der ogsaa tidligere i en lang Række af Aar fremsat lignende Tillægsforslag, som ere blevne vedtagne af dette Ting og ere gaaede ned i det andet, hvor de da enten ere blevne nægtede Overgang til anden Behandling eller ogsaa ere henviste til et Udvalg, der, hvad jeg tror at kunne sige, ikke har behandlet dem videre ivrigt. Det er jo bekendt, at man dernede ikke har været ganske enig om, hvilken Behandling der var den mest "tidsvarende" — det var Udtrykket — med Hensyn til et saadant Lovforslag, enten — som man begyndte med — straks at nægte Overgangen til anden Behandling, eller at sende det til et Udvalg og lade det ligge der. Man har gjort begge Dele. Da man nu i en Aarrække havde stillet sig saaledes, og jeg havde gjort Forsøg paa ogsaa gennem Finansloven — paa en meget besteden Maade, tør jeg nok sige — at komme til at forhandle om en Hæruddvidelse, og dette heller ikke gif, forekom det mig, at det maatte betragtes som Imødekommen mod den anden Side at udarbejde et helt nyt Hærløvsforslag. Efter de Udtalelser, som faldt, havde jeg det Indtryk, at det, som gjorde det vanskeligt for Flertallet i det andet Ting, for Oppositionen, at behandle et Tillægslovsforslag, var den Omstændighed, at det væsentlig kun indeholdt de Udbidelser, man knyttede nær til Kjøbenhavns Befæstning. Jeg gif ud fra, at hvis man udarbejdede et fuldstændigt Lovforslag, som behandlede hele Hæren, og altsaa ogsaa medtog andre Ting, kunde man bedre faa taget fat paa det og komme til en Forhandling. Dette var min Tanke, da jeg for to Aar siden gif over fra at fremsætte Tillægsforslag til at fremsætte fuldstændige Forslag til en Hærorrdning. Man vil kunne forstaa, at, naar jeg skulde udarbejde et fuldstændigt Lovforslag til Hærorrdningen, saa maatte jeg ikke alene medtage de Ting, som vare absolut nødvendige, de Udbidelser, som siden Hærløvsforslaget i 1880 blev vedtaget, have staaet som noget, der nødvendigt maatte komme: Ordningen af Føstningsartilleriet, Udbidelse af Ingeniørkorpsjet, Ordningen af Forplejningskorpsjet o. s. v. Jeg maatte tillige medtage Forslag, der vare Resultatet af de Erfaringer, man siden 1880 havde gjort angaaende Virkningen af den Hærorrdning, man da var kommen til. Det var min Pligt som Rigsdagens sagkyndige Vejleder — en saadan maa Krigsministeren jo dog siges at være — at gøre opmærksom